

អង្គភ័ព បានិត្យ តោះ វិស និត

រៀងមនុស្សស្តាប់ហើយសិរី

រៀបរៀងដោយ : លោក ធំន សារីន

រូបភាពដោយ : លោក ពុន ទួញ

សិរីត ពេទ ទី អង់ការនៃ ព្រះ ជីវិ៍ ដោក ថាង់ គុប
 អនុខេ ។ អនុខេ ចាក បាត់ចំ កា អនុខេ ឡាំ បាត់ចំ កា
 អនុខេ ។ ទី ជាន់ ម៉ោញ ។
 ឈាន់ អនុខេ ព្រះ ជីវិ៍ ឡាំ
 ឈាន់ រាម់ បាត់ ព្រឹ
 បាត់ ព្រឹ អូបុណ អូ សំឡាង
 អនុខេ ជាន់ ឈាន់ ថាង់ នៅ
 ប៊ែ រាម់ តាប្រឈប់ ទីនឹង តួនឹង បុពពុ ហោះ ជុំ នៅ នៅ ទៅ ចប់
 តាប់ សូន្យ ឡាច់ ជាម ឱ្យនឹង កាហក់ ។ ជាមី ម៉ោញឡើ ទីនឹង
 ឈាន់ កាតាច់ កាស៊ិ តាំងបើម តោំ កាន់ នៅ លើប ហោះ ថាន
 រាម់ ឈាន់ បាង ។

ថាង់ នៅ កាតិ ការណ អុក ពុត កាហក់ ញាំ អង់ហាបំផុ
 ឡាច់ អ្ន បុច សដ់ អ្ន បុច សា រំបីស កា អន់ខេ ឡាប់
 នៅ ឡាប់ ចំបួន អន់ខ្លឹម ឡើង មិ ឡើង ស្វា ។ ជាមី ខ្សោ
 មាំង ក្រោងជារ ឡើង ឈោះ ត្រគត់ ដែល ព័រ ទំ ថាង់
 នៅ នៃវិស ឈោះ កា ឡាំ មិន ឡាំ តែត្រូវ ឡូវ អន់តិប
 ឡូវ ព្រោល ។ កេះ តារ៉ អន់ត្រូល តារ៉ ញ៉ា នៅ កា
 មុត តិម បើក បើក អុក កេវិ អន់ ប្រែះ ព័រ ប្រែះ កោ
 ឡាំ ទម ឡាំ អញ្ចប់ លូ អ្ន អន់ សែម អ្ន អន់ឡូតក្រ

មួត ពីនេះ មិន ណោះ ណានឹង ។ ផ្សេង ការផ្តល់ ការណុង
បើក ណោះ ម៉ាញ្ញ ជូវ ផ្តល់ ផែង ទ្វាផែង ដី ទ្វាផែង
ទ្វាផ៉ាង ទ្វាផ៉ាំៗ ទ្វាប៉ាក់ ព្រឹ ទ្វាប៉ាក់ ព្រឹក
កាតាំង ដីនេះ បានឯក សែម តែ៖ ពីនេះ ព្រឹ រាជធ៌ន ម៉ាមែរ
ផ្សេង ណោះ ផ្តល់ កាតាំង អនុត្រឹប បាក់ សាម្រួល
តែ៖ ហារ អនុត្រឹប មិន គូ ។

កាតាំង អង់តិប ពេះ និយោះ ផ្លើ ការ ហែង រំបីស
ហែង ទូ ធម្មស ស្រួច ថ្វេជ្រប ការ ទ្វាកោ ផ្លើ
ផ្លើ ម៉ោញ ដូវ ម៉ោញ ខេតុ អូទិ គុប អូទិ ក្រែ ។
ផ្លើ ជាទុ ៖ «ហើ នៅ ! យើតិ អង់តិប កាតាំង អិស ពេះ
និយោះ វិតិ បុប់ ថាន់ អាត់ វិតិ ផ្លើ ថាន់ អាត់ អាត់
ក្រីនផ្លើ រល វិតិ ក្រីនផ្លើ ការិក អង់ខ្ព ៖ »

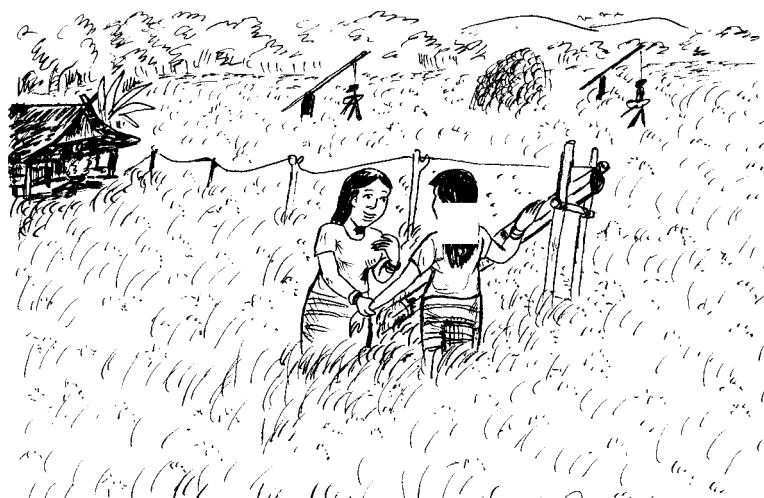
មានជំបាយ សិត មានជំបាយ អ្នកជាម៉ែន បានទៅទៀត នៅក្នុង ការ
 ទ្វាន់ ឡើក ម៉ាត់ ព្រឹក តាំងហាត់ ពួយ មេង ។ នៅ
 ពាហំ អនុញ្ញោយ កាប អនុញ្ញោយ ជាន់ «ហើ នៅ ! តាមព្រៃន
 ចិច កែត បានឈរស ព្រៃន ចិច កែត បានឈរ តាមរោម
 កាថុក តាមរោម ការព្រៃន ដិស្ស អ្នកទី អុំ អ្នកទី មី ផ្លូ
 វ៉ាក ទ្វាន់ក ម៉ោញ ជីវ ផ្លូវ ទ្វាន់ក ម៉ោញ ខេត្ត ខ្លួន
 គុប ចំបិះ អ្នកទី គុប វេះ សារ » ។

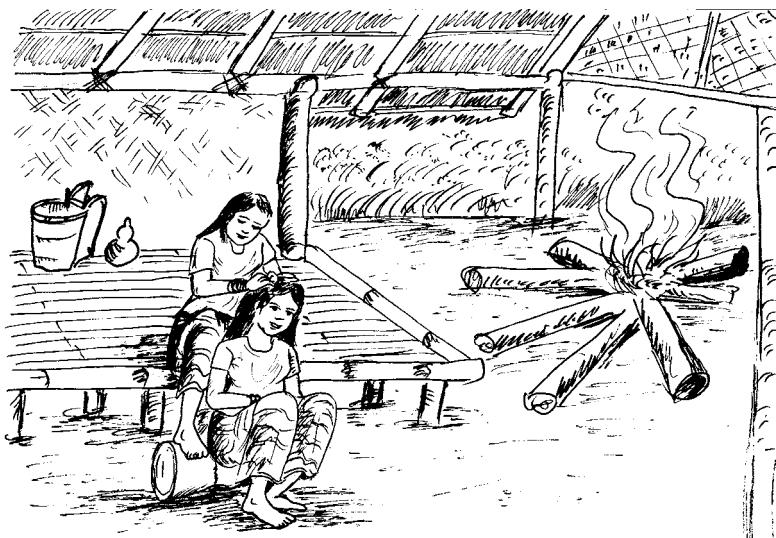
ព្រោចប់ រុបិស ព្រោចប់ កាថាំង នៅការ អ្វីរ ការើន
ការសែរ នៅការ ចិន ញ្ញាំក់ ជាមី ញ្ញាំក់ ការធ្វើ និមិត្ត ការ
ការង់ ញ្ញាំក់ និមិត្ត ការ អ្វី ជាម៉ែន ការង់ យើ ពួ ចិក យើ ពួ
បានឯកតិនិក ហាង នៅ លោក់ ។ នៅថ្ងៃ នៅខែ «បែនការណ៍ ពីរិបាយ ក្រុង
ដី ប្រឹតុ បានឯកតិនិក ប្រឹតុ បានឯកតិនិក នានា នេស អំបានឯកតិនិក
នានា នៅថ្ងៃ មុក នៅថ្ងៃ ញ្ញាំក់ ម៉ោញ្ញាំ ជូវ ម៉ោញ្ញាំ នៅថ្ងៃ ប្រឹតុ

បើត់ នៅ ឡាតាំង ថីល បើត់ ណោះ ជាមី ប៉ូ មាន
 នៅ ជែះ ស្វែ ចិក បើនិតិ៍ន នៅ ។ នៅ ជាឃែះ «មាន
 ដើល នា ពេ ! ណោះ ហាន កាន់ នាថ្ងៀ ព្រោះ សំពេ
 ពេ ស្មើ ការ អិស ចិក បើនិតិ៍ន ។ ព្រោះ អិស នៅ ប្រៀគ់
 ហាន មាន មាន ? ពី សិត វាទ្យូវ បើត់ បើក តោ ! ជាត់
 កេះ អិស វិស សិត នា ! នាថ្ងៀ មាត់ ឡាងត ការអិស
 កាហក ឡាច អ្ន បុច សង់ អ្ន បុច សា នៅ អ្ន អ្ន សា
 តែប អ្ន ប្រាក់ » ។ មាន នៅ វិស សិត ណោះ ការ
 ឡូកឡាយ លូ ពុា នាថ្ងៀ ស្រប លូ ការ ជាឃែះ

« អាត្រេ ការ ទ្វាងនឹត ការ អិស នីឡូ ដើល ថាគ៉ែង » ។
ទ្វាងនឹត នឹងខ្សោយ ព្រៃត នឹងខ្សោយ នឹងដើរ ព្យាយាំ នឹងដើរ
កោះណោះ សិត ផ្លូវ ការ នឹងខ្សោយ បាត់ ចិក នៃ សារ
ត្រួតក្នុង ម៉ោង ឈាម សិ ម៉ោង ម៉ោង ឈាម សិ
ម៉ោង និង នឹងដើរ ការកិក នឹងដើរ ជាតិ រាជកិក រាជម ។
បាត់ មនុ ការដាច់ ជាន់ ចិរញ្ញ ផ្លូវ ការ ដៀក ថាគ៉ែង ផ្លូវ
កោះណោះ សិត បាត់ ហើ ។

មាន់តែ ជាំ « សិត ដីន អីស ពី មាន់ ! អាត្រោះ ត្រូវ
ហាន់ អាន់ បាន់ អាត្រោះ » ការតាំង មាន់តែ ជា និយោះ
តែ ការ អូ បុំផុំទាំង ឈើ ។ កេះរោះ ជាំ ជាំ
« ជានោះ អាត្រោះ សិត អីស បាន់ មាន់ ! ជាន់
យើង់ អីស ឡាតាំង បុំតែ អាន់ លាត្រី ហេតា ! »
មាន់បុំប្រើ តើល <អី៖> ។ ត្រូវរោះ សិត ការតែ
ទុក អនុទុក ទិល បុំតែ ហើ ទិល បុំតែ ក្រាង តាចិច ។

កេះណោះ នឹង ឡាតាំង រែង កាតិ ម៉ែត បុំព្យូ ជា ៖ «ហេស
ជាន់ អារ អាថ្មោះ ចិប់ ថាង់ !» ពី ម៉ែត បុំព្យូ ជា ៖ «កាប
ឡើតិច្ចាត់ អិតិ អា ! ឡើង បុំសិទ មិ កាតាំង លោ
អាថ្មោះ បុំណុស តោះ អ្នវិស សិត» ។ នឹង ជា ៖ «ជាត់
អាន់កេះ អធិដិស អូសិវិ ព្រឹង ម៉ាត់ នឹង អធិខ្សែ នឹង
សិ អាថ្មោះ អាថ្មោះ លាកំង សិ នឹង កេះ ណោះ រែល កាកិក
គុប ព្រឹង វគ់ កាហក់ ។

ជា អន់ដីស អ្ន សែរី ក្បម៉ែ ជារ់ យ៉ាង់ ទៅ តាត្វ់ ចិង ដៃក
ផែី គ្មែរ់ បុំណាល អព្យ់ជុំ កេះណោះ អ្នក់ សិត បុំតែ ហើ
អន់ កា អន់ដីស ថែ ។

តារ កាំលី ផែី កា ឡូវ មីនី ។ មាន់ ផែី ណោះ
កា ឡូវ មីនី ធម្មក ណានី ឈើល ។ ផែី កា អន់ខេ រែះ សារ
ប្រើយូ តាប្រើយូ ប្រាក់ តាប្រាក់ ថ្លែងណោះ មាន់
បុំណាល ជា ៖ « ពី មាន់ គ្មែរ់ បុំណាល អព្យ់ជុំ ពិន
មាន់? » មាន់ បុំឆ្ល ជា៖

« ព្រៃ ចិន ត្រូវ មានៗ មានៗ ? មានៗ បាបុណ្យស
 តើល ជា៖ «ត្រូវ ការ អាថ្ញេ ឬច ក្រាត់ បាបុណ្យកំ ក្រាត់ បាបុណ្យ
 អិស មានៗ ! ទេ អិស អ្វីថែ សិត បាបុណ្យ ហើ ។ ជា អាថ្ញេ
 ប៉ប បាបុណ្យាល អាថ្ញេដុ អិស នា សាមី ការ អាថ្ញេ ប៉ប អិស
 កែះ » ។ កាតំង ផែី ជា និយោះ មានៗ ផែី ការ រម ត្រូវ
 តាចិច ។ បត់ ការងារ ផែី ការ ធ្វើក មានៗ ផែី សិត ឈាន់
 ហេះការ មានៗ ផែី អ្វីថែ សិត សារ អ្នែ ។ ទៀត្រួចឈាន់ ផែី ការ
 សិត ម៉ោប្ប ដូរ ផែី ឈាន់ ។

បត់ ទិល បាត់ ហើ ផែ កា ស្សក់ បាត់ណាល អញ្ចោជ
 យោះ ឡារំ តាំបាន កា ពី ម៉ែត ថាន់ ផែ ។ បត់ អ៊ូ
 អន់តគ់ ធ្លាបាត់ណាល អញ្ចោជ គន អន់ខេ អន់ខេ កា
 សីវិ តាទិច ។ កោះយោះ អន់ខេ ធ្លាប់ «ព្រៃ អិស អ្ន
 ដ្ឋៀក ផែ សិត បាត់ ហើ ល្អ អិស សោ ?» ផែ ធ្លាប់ «
 « នាថ្ងៃ ដ្ឋៀក ឈុល ទិល ផែ អ្ន អ្ន ថែ សិត អ្ន ថែ មាក
 ធមិចម៉ែ ឡូត នាថ្ងៃ ថិន ប្រែត វិត ?» ។

ពី ម៉ែត បាត្រូ លោរោះ ជាន់ « ជាលោរោះ ជាន់ យើង់ អិស
បាត្រូ នរ សាំងអិត អន់ ពីកញ្ច ហោត សោ ! ព្រឹន ចិង ឡាំ
អន់គិត ។ ជាមី តាន កាំលី ឡាំ ការេង បាត្រូ មិន ឈាន់ ហាង
ថាន់ ផែ លោរោះ ជាមី ទិល បាត្រូ មិន បាត្រូ ការេង នរ
សាំងអិត ពីក ឡានិត់ទេ ។

ហត្ថិល បុត្រ មីន ពី ថែក ថាន់ ផែ លោក មុត សោរ ទិ
ហេ គុល ពោ ។ ជាមី ម៉ាញ្ញ ឡើង លោក បុណ្យស
តោ វិបុលិត លោក ការ ឡាត់ ថាយ នៃ សារ បុត្រ
បុក ថាន់ ផែ លាត្រ ។ ផែ ការ អនុខែ នៃ សារ ត្រួរ
ម៉ាញ្ញ លាព សិ ម៉ាញ្ញ ម៉ាញ្ញ លាព សិ ម៉ាញ្ញ
ឡាក់ការ ជារ តាំងហៀរ ឱ ដឹល ។ ប៉ូច និ លោក ពី ថែក
ផែ ឡើង នា ការ ហោក ការ ខាក់ ។

ទេស្សីនិយាង អង់ខេ ក្រោ កាម៉ាញ់ ឯោះ កាតុច ពន
 សាំងសិត ពិនិង អំបុះង ពី កេះឯោះ មុំត ពិម បើក
 ចាំងហ្មាត រូប គន អង់ខេ ឯោះ បុរិប ពិនិង សក់ ។
 គន ផែ សំបាត និចម៉ែ កាតុ ជាម៉ែ សាន់ឡ្វូន និចម៉ែ កាតុ
 អ្ន តាបិច អេះ កាតុ ពន សាំងសិត ពិត ពិនិង សក់ ផែ ។ ពី
 ម៉ែត ផែ ជាទំ «ហើ គន ជាត់ កេះ អិស វិស សិត
 ឯាយ និង ព្រឹន ម៉ោត ចិច កាតុ អិស ឡ្ងាច អ្ន បុច សង់
 អ្ន បុច សិរី ។

គន ឱ្យ ជាំ ៗ «អាត្រ់ ការ ទ្វាងត ការ អនុវិសនីទៅ ដើល ។
អាត្រ់ ចិង សិត បីតែ ហើ អាត្រ់ អ្នត ការ អនុវិស នូវ អត់
សំរាត្រ់ នូវ អត់ ពុត ការ អាត្រ់ ។ ជា អនុវិស តែ បីសរាប
ការ តាតំ នើ បីធ្ល នើ អំបុច ការ អាត្រ់ អាត្រ់ តោះ
កេះ បីធ្ល កេះ បីត្រាច់ រាយស៊ិ ហាង អនុវិស នូវ បីចំ
កេះ អាត្រ់ ទ្វាក់ការ អារ ឈាន់ » ។ ពី ម៉ែត ឱ្យ ជាំ ៗ
អ្នការ និយោះ នូវ ទិល និស រែង កេះ អារ » ។

កេះ វេះ សារ វេះ ការិ អជ្ជើម កា សិត បុត ហី ទិ
អជ្ជើម ត្រួចង្វ ។

ប៉ុណ្ណោះ តោះ ឈាន់ ជាត ិ ប្រាង កាតាង
ត្រូវ ការើម ត្រួច ត្រួច បាក ខ្សោន់ថ្មី ខ្សោយឃាម ខ្សោង
ពុ ។ ផែ ផែ បុត ត្រូវក ស្ថិត លូ ម៉ាញ សាលាហ ជានិ ទិ
តាតាម ការុង ត្រូវក ឈាន់ ម៉ាញ ជូន បុរ ទិ បុរ
រង ផែ ប្រើត គន ប្រើត កាម៉ាញ ។ ញ្ចន កា បុច តាព្យាម
កាម៉ក ឈាន់ កា ខ្សោ បុរ ទិល បុត ពិ ម៉ែត អង់ការ
បត ទិល បុត ឈាន់ ផែ កាប បុញ ដ្ឋីរ ជា ៖

«អើវគ្គ ! អើយាកត់ ! តាត្រោ ជា បុច្ច ប៉ែ ឆ្លេង ប៉ែ កោប ល្អ
អនុដីស និចម អនុដីស ចិង ជា កាត់ តាត្រោ តាត្រោ ?» ពី ថ្ងៃទាំង
អង់កាត់ លោក៖ ជា ៖ «ហើ សោ ! ព្យាគ ចិង យច កាត់ ប៉ែ
ទិ ប៉ែ រង គុណ ព្យីន តាត្រោ ! ព្យីន តាត្រោ អ្នក និស កាត់ អង់
អ្នក សាលាង កាត់ ម៉ោយ អុំ ដឹង កាត់ និស្ស សោ : ជា អិស
បុច្ច កាត់ ផែ កាត់ តានិច អិស តង កាត់ ពុត អត់
បានិន ដែ កាប អ្នក ជាត់ អ្នក ឡាយ៉ាម ល្អ ដែ ផែ បានិន ផែ
បានិន កាត់ កាត់ ផែ ដីស» ។

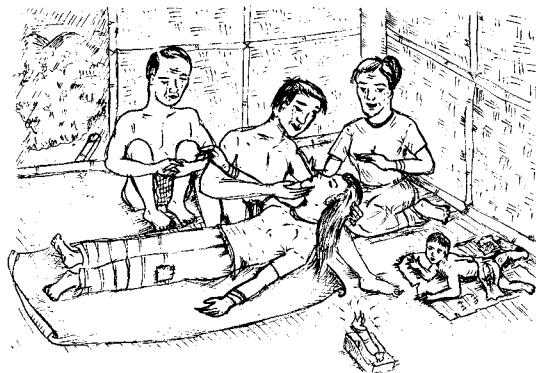
ឧនេ ផែី នា អ្ន ត្រូគ់ ទ្វាក់កា បាទុណ្ឌស ពិធ អុះ ជា អីសប
 ផើ បាទុង្រ កា ផែី ជាន់ ចំ ផែី ចិង តោះ ជាន់ លោរោះ ហាន់» ។
 កាម៉ាក់ លោរោះ ជា ៖ « ដឹក់កា អនុដីសប ភម អនុះ នាថ្ងៃ ទី
 នាថ្ងៃ ទ្វាប់ អ្ន ផើ បាទុង្រ អ្ន ផើ បាទុត្រាច់ ការផែី អុះ ទីលេ
 នាថ្ងៃ អ្ន អនុះត្រូគ់ កេះ នា » ។ ថោះ ការផែី ទ្វាប់ និលោរោះ
 ពី ថែមៗ អនុះការ់ លោរោះ កា អនុះ អនុះខេះ ទី គុប អនុះខេះ
 តាតិច ។

ខុញ្ញ មាំង ភាគីដីរ ទូនឹង លោក៖ អតិថិជ្រាវ កាតិ គន
អង់កាន់ ម៉ោញ្ញ ជួរ ។ ប៉ុត្រិង ជីវ លោក៖ កាម៉ាប៉ោ នៅ
ជីវ ហើយ ខុញ្ញ កាត ទាក់ គន នៅ ប្រឹង ហិ សា កាត្រា ទាំ ទាំ
អ្ន សុប អ្ន ព្រៃំ ។ ក្រោ នៅ ប៉ុត្រិង ប៉ុត្រិង អតិថិជ្រាវ អតិថិជ្រាវ
សាស្ត្រ៖ អ្នប៉ោ នៅ ហារ ។

ទីនេះ លោក៖ ផែវ អត់ សំរាប់ ជាមីតាច្រើស បានឯក
 ពីរ ការង ជាទំ « ប៊ ដីឡូ តាតិច ទិ កាម៉ាញ់ប៉ែង ទិ
 កាម៉ាញ់ប៉ែងត្រាច់ សេស អ្ន ត្រួត ឡាក់ការ បានឯកស
 ឡាក់ការ បានឯក ។ ហត់ផែវ ជានឹមោះ កាម៉ាញ់ផែវ
 ហារ ឡូ ហាំ ទិល ប៉ែត់ហិ តោះ សាតិល កេះ ប៉ែង
 រាយសំ ។ ផែវ
 សល់ ដីន ក្រោ ផែវ
 ល្អ គុណ អង់ការ់
 ផែវ ម៉ោញ់ជីវិំ ។
 ពុ អន់ សិច គុណ
 ផែវ លោក៖ ជាន ផ្លូវ
 ខ្លាង ប៉ែង ទិល
 រំន ហារ ពិន កិញ់ឡូ ផែវ ។ ១២០៧០

រៀងមនុស្សសារ៉ែដីយសវិញ

កាលពីព្រៃននាយ មានស្រីក្រមុំពីនាក់ជាមិត្តសម្បាត់នឹងគ្មាន ។
ពេលទៅណាមកណា ពួកគេមិនដែលបែកគ្មានឡើយ ។ មានថ្វីមួយ
នោះ ពួកគេបានបញ្ចប់គ្មានឡើងអូសនៅក្នុងថ្វីពេតពីនាក់ ។ ជាមុនសលអី សម្បាត់ម្នាក់នោះ បានចុះអូស ផ្ទាតពិលើត្រូវដើងខ្ពស់
ឯង រយៈសាថ់បុន្ណែមុខដើងបណ្តាលគោយមានយោមហ្មរច្ឆិន ។
ពេលអស់យោម នានេនោះក៏ដាច់ខ្សោលស្អាប់នៅកន្លែងនោះមួយ
វគ្គ ។ ចំណោកនានេដ្ឋាក់ឡើតបានយំសោកបោកខ្ពស់ ភ្លេចបាយ
ភ្លេចទីក និកអាណិតស្រីលោក អាណោះអាណីយដល់សម្បាត់ដែល
ធ្លាប់រស់នៅមួនឡើករមសុខជាមួយគ្មានចាំងពីតុចមកម្បែះ ។ តែ
ពេលនេះ ត្របូលិខិតបានតម្រូវគោយអ្នកទាំងពីរ បែកគ្មាន ដោយ
មិនអាចប្រកបប្រាំងបានឡើយ ។ ថាប់ពីពេលនោះមក សម្បាត់
ដែលនៅរស់នោះ បានរស់នៅដោយកម្មត់ ត្រមង់ត្រមោច តែល
តោលតែម្នាក់ឯង ដូចលលកតែគ្មាន ។ នារដ្ឋវេស្សវេច្ចុំ ស្រីក្រមុំ ដីកម្មត់
នេះ បានទៅចាំចំការរបស់ខ្ពស់កំគោយសត្វិស្សិត្រូវ ។
ពេលដើរ ពិនិត្យដឹកនឿងការរួច នានេកំចូលបង្ហាគតែភ្លើងនៅក្នុងខ្ពស់

ដើម្បីបង្កើលដល់អស់សត្វថ្វានំង្ហាយដែលចង់សិដ្ឋធនក្រោមចំការ
របស់នាន ជាតិសេសទ្រព្រមចង់អោយព្រលីងស្សូវនៅដីតិចជាមួយ
នានជារៀងរហូត (ជំនួយតាមប្រព័ណិក) ។ សិតក្នុងបិរយាកាលដែលបែងចែក
ស្អាត់បែបនេះ នានអងុយនៅក្នុងខ្ពស់កំសត់ពេម្ពាកំងង គួរអោយ
ស្របដែលបានបង្កើយក្រោពីសំលេងសត្វ
បក្ស បក្ស យំចចេច ចចាចតាមថ្វាត្រពិក្ស ដើម្បីបង្កើងអូរនោះទ្រឹយ ។
មានលលក្រាំងមួយ ទំនើចុងឈើក្បែរខ្ពស់នាន យំលីស្រាលៗ ហាកំ
ដូចជាគោមានទុកដូចនានដែរ ។ សំលេងនេះ បានបើកការយករដ្ឋី
របស់នានអោយនឹកយើពុទ្ធនំងអស់នូវអនុស្សាវិរិយ៍ពីអតិតាល ។
ដោយនានជាក្នុងកំព្រាង កាលបានលីលលកយំបែបនេះធ្វើអោយនាន
ការនៃពេកក្នុងឈើក្បែរខ្ពស់នាន នឹកស្រណោះខ្ពស់ដែលនៅកំព្រាងកោ
ពេម្ពាកំងង ។ នានលានំមាត់ពិចោះ “ ឱ ! សត្វលលក អើយ លីអ្នក
យំដូចេះ ធ្វើអោយខ្ញុំនឹកយើពុសម្ងាប់របស់ខ្ញុំ ! នឹកយើពុទ្ធដែល
យើងរស់នៅជាមួយត្រា ទៅថ្វាកាប់អុសជាមួយត្រា ហើយពេលនេះ
ហាកំបិជុំចជាយើងបានរស់នៅជាមួយត្រានៅព្រំត ។

គិតការនៃពេជ្ជន ចិត្តការនៃពនឹក ទីកន្លែកដែលបានធ្វើឡើង កាត់
តាមដោនថ្នាល់ទាំងគ្របស់នានដោយឯងទៅ ។ នាននិយាយទាំងខ្សែប្រ
ឲ្យលូបន្ទាល់ខ្លួនឯងថា “ឱ្យ ! ខ្លួនខ្ញុំអើយ ខំពីតជាមនុស្សធ្វើឯ្យ បើ
អភិព្យូយ៉ាងនេះ ? តានសាថ់ព្រាត តានមិត្តភកភិជ្ជជំរឿន រស់នៅ
កំព្រោះតុលាម្មាក់ឯងតារកោះ តែពេជ្ជយ៉ាងនេះ ។ បន្ទាប់ពី
អង្គយពិបាកចិត្តអស់រាប់បិបនាថីមក នានក៏ក្រោកឡើងប្រវារថាប់
ខ្សែត្រដោក ហើយទាត់អាយុលីស្សរ ដើម្បីបង្កើលសត្វដែលសុំស្សរ ។
តាត់ប្រើប្រាស់ខ្សែខ្សែត្រដោកនោះ អស់ទំហ៌ងដែ តែខ្សែនោះ ហែរជាតីន
សន្តិសុំ ហាក់ដូចជាមាននរណាម្មាក់មកទាត់បន្ទីនខ្សែនោះមិនអាយុ
រលាស់ ។ នាននិយាយទាំងអ្នល់ណែនថា “តើនរណាដាម្មកទាត់
បន្ទីនខ្សែនោះ ? ខ្ញុំជាកុនកំព្រោះសំពីទូរគត់ តានអ្នកណាអាចជួយ
រំលែកទូកខ្ញុំសោះ តម្ផ្រោះនេះតើអ្នកណាថីអាយុខ្ញុំកាន់តែពិបាកចិត្ត
ថែមឡើង ? ” ។ ក្រោយពីរដូរទាំងហើយ នានក៏ដើរឡើងដើម្បីខ្សែ
ត្រដោកដល់កន្លែង ។ ពេលឡើងលីនោះ ស្រាប់តែយើព្យាសម្មាត់
របស់នានដែលទើបតែស្សាប់នៅនោះ កំពុងឈរទាត់បន្ទីនខ្សែ
ត្រដោក ។ យើព្យាសម្មាត់នានក្នុងក្រើត អូ ! គឺ សម្មាត់ឡើតើ !

ឯងមិនបានស្សាប់ថាលត្តាគ្រេហ្ម ? ហេតុអីឯងមកនៅទីនេះទាញបន្ទីន
ខ្សោយត្រដោកត្តាគ្រេហ្មវិញ្ញា ? នានាថាននិយាយទៅការនៃសម្បាត់មួនទេវត
ថា៖ សម្បាត់អើយ ! ខ្ញុំនឹងឈរណាស់ ! តោះយើងទៅសំរាកនៅខ្ញុម
នោះសិន ! យើងឈរសំឡើងវិញ្ញាចូលចេះ ខ្ញុំសប្តាយចិត្តណាស់ ។ តាំង
ពីបាត់ឯងមក ជើរខ្ញុំតែតែយសោះ បាយទីកកីមិនយ្យាន ដោកកីមិន
លក់ ។ នានាដែលរស់ឡើងវិញ្ញានោះ និយាយទាំងទីកកីត្រូកថា “ខ្ញុំកីរិក
ឯងដូចត្តាកំដែរ” ។ គោទាំងពីនោះកំរោចត្រាបណ្ឌីរ យំបណ្ឌីរ ព្រោះគេ
រំភេបចិត្តខាងពេក ។ បន្ទាប់ពីដឹងសុខទុក ត្តាបើយ អ្នកទាំងពីរកំនាំ
ត្តាសំដោរទៅខ្ញុម ។ ពួកគោរកថែរោយត្តាបណ្ឌីរ ដែកត្តាលេង
បណ្ឌីរ ប្រកបដោយភាពស្ទិទ្ធ ស្អាល ។

ពេលព្រោះអាមិត្យ ក្រោបអស្សុន្តែ នានាសំរោយសម្បាត់ដែលរស់
ឡើងវិញ្ញានេះត្រលប់ទៅផ្ទះជាមួយត្តា ។ បើនេនត្ររោយស្សាយណាស់
សម្បាត់របស់នានាមិនត្រមទៅជាមួយនានាលំតែសោះ ដោយ
និយាយថា៖ សម្បាត់ ទៅម្នាក់ងងចុះ ! ខ្ញុំនោះទីនេះបើយ ។ ដោយ
យល់ពិចិត្ត សម្បាត់ នានាកីមិនបង្គំ ។ នានាកីបង្គំចិត្តទៅផ្ទះតែម្នាក់ងង
ដោយនិយាយ ថា៖

ថ្វីស្មោគខ្ញុំនឹងមកទីនេះទៅវា សូមឯងមកលេងនឹងខ្ញុំដែង ។ សម្ងាត់
នាងតបចា "ថាស ! ខ្ញុំនឹងមកលេងនឹងដែងទៅវា ។ និយាយហើយ
តេកីបែកត្បាទោ ។ ពេលទោដីលំភូមិ នាងបានប្រញាប់ទោប្រាប់
ដីណីងដល់ឱពុកម្នាយសម្ងាត់នាងភាម " នៅ លោកតា អើយ ! ថ្វី
នេះ ខ្ញុំរួមឱ្យសម្ងាត់ខ្ញុំរស់ថ្វីងវិញ "ឱពុករបស់នាងនោះថា "ថា
ឯងនិយាយតែជាស ! តាំងពីដើមមក តាមឯនដែលយើងមានមនុស្ស
ណាកដែលស្នាប់ហើយរស់ថ្វីងវិញនោះទេ ។ នាងតបវិញថា៖ បើ តា
មឯនដើរកីហើង់ តែមិនដើរមិញនេះ ពួកខ្ញុំបាននៅជាមួយត្រា ហើយរក
ថ្វីអោយត្រាទោនិញទៅមក និងលេងសិចជាមួយត្រាយឱ្យបានសប្តាយ
ទៅវាដែង ។ បើមឯនដើរទេ ថ្វីស្មោគខ្ញុំនឹងសុំដូរបានសំពាតជាមួយគេ
វង់ចែកមកអោយលោកតា លោកយាយបានយើងទាំងអស់ត្រា ។

លូរ ព្រឹកថ្វីងនាងក៏ស្រួចរត់ទៅចំការនោះយ៉ាលើនេះ ។
ពេលនោះសម្ងាត់របស់នាងបាន មកលេងនឹងនាងដូចថ្វីមុនដែរ ។
ពួកគេអង្គយដែកត្រាលេងស្អែកាំពីនេះ ពីនោះជាប្រើន ។ ផ្លូវតែ
ពេលនោះ នាងបាននិយាយទោសំឡាត្រូវរស់ថ្វីងវិញថា៖

“មកសំឡាត្រូវបានសំពតត្រា” នាងរស់ទ្វីងវិញ្ញុស្អារ ហេតុអ្និតានជាងចងចងដូរបានសំពតដូច្នេះ ?” នាងផ្ទើយថា “ ដើម្បីទុកជាមុនស្អារវិញ្ញី ព្រោះឯងមិនព្រមទៅធ្លែជាមួយខ្ញុំ នៅយ៉ែតខ្ញុំបានយើត្រូវបងបាលនៅក្នុងការបងបាលនៅក្នុងការបងបាល តីប្រវិបុំចងចាយខ្ញុំបានយើត្រូវបងបាលនៅក្នុងការបងបាលនៅដែល ល្អាចនាងក៏បច្ចុប្បន្នសម្រាត់របស់នាងត្រូលប់ទៅធ្លែជាដាច់ខាត ។ លូនដល់ពេល នាងក៏បច្ចុប្បន្នបិសិសិទិនិមិនព្រមទៅជាដាច់ខាត ។ នាងកំព្រាក់ ដើរត្រូលប់ទៅធ្លែវិញ្ញុម្នាក់ឯងឡើត្រូវត្រូវត្រូវ ។ ពេលទៅដល់ធ្លែជាដាច់ខាត នាងក៏យក បានសំពតត្រូវបានទៅបងបាលនៅក្នុងខ្លួនបានយើត្រូវបងបាលនៅក្នុំ ។ ពេលដឹងថាដាច់ខាតនៅក្នុំស្អួល ឱ្យបងបាលនៅក្នុំ ។ ពេលដឹងថាដាច់ខាតនៅក្នុំរបស់ក្នុំខ្លួន ពួកគាត់ ក៏ព្រមដើរកំហើយថា “ មេចក៏ថានិងមិននាងម៉ារ៉ា ? ” ចំណាំបាននាងមិននាងម៉ារ៉ា ពេលបំផុត នាងក៏យក បានសំពតត្រូវបានទៅបងបាលនៅក្នុំ ។ ពេលដឹងថាដាច់ខាតនៅក្នុំខ្លួនបានយើត្រូវបងបាលនៅក្នុំ ។ ពេលដឹងថាដាច់ខាតនៅក្នុំខ្លួនបានយើត្រូវបងបាលនៅក្នុំ ។

ឱ្យតុកម្មាយគេប្រាប់នាន់ថា : បើអីចិនដ្ឋែស្ថុកនេះ ថែងជាំបាយ
តាំណើបារោយវិរក ហើយពួកខ្ញុំនឹងចូលលាក់ខននៅក្នុងគុម្ភស្សវេក្បរខ្លួន
ដើម្បីថាមបមិល ។ បើមិនធ្វើដើម្បីថ្ងៃទេ យើងមិនឈ្មោះគេបានធ្វើយោ ។
លូនេត្តិកដែលនឹង នាន់កំព្រោក់ទៅចំការដូចចែកចាយ ។ ពេលទៅដើម្បី
ចំការ នាន់កំដាក់បាយតាំណើបារោយវិរកស្ថិត ដើម្បីអនុវត្តដែនការដែល
ឱ្យតុកម្មាយនាន់រស់បានប្រាប់ ។ តាមបាយកំលាក់ខននៅក្នុងគុម្ភស្សវេ
ក្បរខ្លួននោះ ។ មួយស្របកំព្រោយមក នាន់រស់សំឡាល់របស់នាន់
កំបានមកដើម្បី ហើយគេនៅជាមួយត្នោដ្ឋាចដ្ឋែមុនដែរ រកចែបណ្តឹង
និយាយសន្លាក្នុងបណ្តឹង យ៉ាងដំចិត្ត ។ វិនិយោគម្មាយនាន់រស់
កាលបានយើត្រក្នុងសំណានចិត្តរបស់ខ្លួនរស់នៅក្នុងវិញ្ញុដ្ឋាចនេះ ទាំងពីរ
នាក់ បីប្រព័ន្ធមានការត្រួតអរជាពន្លំពេក ។ បន្ទាប់ពីបានលើបមិល
ក្នុងអស់របៈ ពេលភាគបំសិបនាថីមក ទាំងពីរនាក់បីប្រព័ន្ធកំយកបាយ
តាំណើបមកបាតាលើដែយយ៉ាងស្ថិត វួចស្រីវាទ់ក្របុងសកំក្នុងយ៉ាង
ជាប់ ។ នាន់ខ្លួនបំរែយ៉ាងអស់ពីកំលាំងនៅមិនរួចសោះ ដោយសារពួក
តាត់ចាប់សកំនានវេញជាប់នឹងដែដាមួយបាយតាំណើបមកយ៉ាងស្ថិតនោះ ។

ឱ្យពុកម្នាយនាងបានលួងលោមនាងថា : ល្អណាស់ ! ដែលក្នុងបានរស់
ឡើងវិញដឹងទេ : ពួកយើងនឹងក្នុងឯងខ្លាំងណាស់ នឹកស្រីតិចលេប
បាយមិនធ្វើល ។ នាងតបិញ្ញថា “ខ្ញុំនឹងកតុកដំណាស់ដែរ ។ ខ្ញុំចង់
ត្រលប់ទៅផ្ទះយើងដែរ បើនេះខ្លាច់ក្រោងពេលខ្លះ ពុកដំឡើងខ្ញុំ ហើយ
ដែរខ្ញុំ ។ ព្រោះនៅពេលណាដែលគោរពនៃពីរតុះជំរឿលខ្ញុំថា “អាមេរិក
អាបិសាច ”នៅពេលនោះ រូបខ្ពុសនឹងប្រភាគយទៅជាហេខាចភាម ។
ហើយអ្នកចាំងពីរក៏តានវ៉ែងឈាត់ បានយើងឈ្មោះបន្ថែមទេនេះឡើត
ឡើយ” ។ អាយតែក្នុងព្រមទេនៅជាដាមួយពុកដំឡើងនាងបានប្រាប់
រោយយើងដឹងជាដាមួនហើយ (សំដើមឱ្យពុកម្នាយ) ។ បន្ទាប់ពីបានស្វាប់
ការអង្គរបស់ឱ្យពុកម្នាយហើយ នាងរស់កើយល់ព្រមត្រលប់ទៅរស់
នៅជាដាមួយឱ្យពុកម្នាយដឹងដើមីពីរ ។ ហេតុតែនាងរស់មានសម្រេច
ស្របស់ស្មាតគ្មានរោយស្រឡាត្រំ នៅក្នុងក្នុងឯធមីនោះមិនទាន់បានមួយផ្លាំ
ដង កើមានកំលោះម្នាក់បានចាប់ចិត្តប្រតិបត្តិទៅលើនាង ហើយចង់
សិដ្ឋិកិច្ចយកនាងធ្វើជាប្រពន្ធលើតិចដង ។

ដោយស្រឡាញពីនានរស់ពេក បុរសនោះក៏ទៅសិលជំខុកម្នាយដោយ
ស្មោះត្រង់ថា ”លោកតាលោកយាយ អើយ សូមអោយខ្ញុំបានធ្វើជាបុ
ណ្ណាថីកនៃត្រួសារនេះអស់មួយជិតផែន លោកតាលោកយាយទទួល
ខ្ញុំធ្វើជា....ខ្ញុកម្នាយស្រីតបិញ្ញថា” បញ្ញានេះវាមិនជាការទាស់ខុស
អិទេថា ! ហើយវើងក្នុងប្រសានេះលាត់ ពួកខ្ញុំមិនចេះវិសាទី !
សំខាន់រោាយតែអ្នកទាំងពីរស្រឡាញត្រូវបានដោយយស្សោះពិតប្រាកដទេ
បានហើយ ។ ម្បាងទេរៀតបើថាដែងស្រឡាញក្នុងខ្ញុំពិតប្រាកដែលនោះ
សូមថែសន្យានឹងខ្ញុំវើងមួយគីថា : ថែងត្រូវមានចិត្តអត់ដូតំជាត់
ខាតកំដែរប្រមាតនានរោាយស្មោះ ប្រយត្តបំផុតគីមិនត្រូវដែរលនាន
ថា ”ស្រីខ្សោច បុស្រីបិស្ស” ឡើយ ។ ហើយពីនោះទៅ ពួកជនរស់នៅជាបុ
ណ្ណាថីនិងបានយុទ្ធផ្សែន ត្រូវបានដែរលនានថា ”ស្រីខ្សោច បុស្រីបិស្ស” ដែរនោះ
នាននឹងស្មាប់ភាយជាខ្សោចរហូត ។ រោាយតែលោកតាលោកយាយ
ត្រមរោាយខ្ញុំនៅប្រការជាមួយនាន ខ្ញុំសុំជានាថា : ខ្ញុំមិននិយាយ (ដែរ)
ដូច្នោះជាដាច់ខាត ត្រូវបាននៅនេះ លោកទាំងពីរបានប្រាប់ពីអាមិ
កំបាំងរបស់នានរោាយខ្ញុំដើងអស់ហើយ (បុរសនោះពប) ។

ដោយសារបុរសនោះ ហើនធានា ហើយព្រមទទួលនូវ បំភាមខាងលើ អីពុកម្នាយនាងរស់កើយល់ព្រមអោយគេចាំងពីរនាក់ រៀបការជាមួយ ត្នោ ជាបីប្រពន្ធចាប់ពីពេលនោះទេ ។

តាំងពីគេបានរៀបការមក ពួកគេបានរស់នៅជាមួយត្នាយ៉ាង សុខសាន្ត រហូតដល់បានកូនស្រីមួយ ។ ថ្វីមួយនាងជាប្រពន្ធបានចុះ ឱ្យតិកយុរិមេនទៅនេះដូច ហើយកូននោះឯងជាយ៉ាងខ្សោះ យំយោះខ្សោះ ។ បុរសជាមួយ ខំលូងបំពេរកូនដី ស្រើកហៅប្រពន្ធដី តែមិនបើពីប្រពន្ធតាត់ ឡើងមកនោះ ។ ដោយភាពិតកូនពេក បុរសជាមួយពុកនោះ កើន មួយម៉ោងក្រោមបាយ យ៉ាងអនុះអនុះ ។ ត្រាំមិនបាន តាត់ក៏ដោយ សំដើម “យកស្រីខ្លាច ស្រីបិសាខមកធ្វើជាប្រពន្ធទិតជាតិបាកម៉ែន មិនដូចមនុស្សនោះ” និយាយមិនទាន់រចពីមាត់ដី ភាមនោះប្រពន្ធរ បស់តាត់ក៏ដើរមក ដល់ដូច ស្រាប់តែដឹលស្អាប់មួយវំពេច ត្នាយទៅ ជាមួយគ្នា និងប្រពន្ធដី នៅសល់តែបិន្ទុកូនស្រី តុចមួយគ្នារោយភាសូរ ។ ចាប់ពីពេលនោះមក វិញក្លុកបាននាំត្នា ហៅកូននោះថា “តុជាមួយគ្នារោយភាសូរ ។ ចាប់ពីពេលនោះមក វិញក្លុកបាននាំត្នា ហៅកូននោះថា” តុជាមួយគ្នារោយភាសូរ ។

សេវាំរការប្រើធម្មតានអំពី “មនុស្សឆ្លាប់ហើយសិរី”

របស់ជនជាតិចំពួន ខេត្តរតនគិរី

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ៩០០ ក្បាល

ថែល មិនា ឆ្នាំ ២០០៦

បើចង់បានពាណិមានបន្ទូមឡើត

សូមទាក់ទងមកតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ :

អគ្គភាពយុទ្ធភាព (ICC)

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel : 023 215 200 / 023 213 310

ឬ

P.O BOX: 890003

បានលើង ខេត្តរតនគិរី

Tel : 075 974 029

A folk tale written in Tampuan language of Ratanakiri province,
Kingdom of Cambodia. First printing, 100 copies, March 2006.
For more information or copies contact the address above.

ការបោះពុម្ពសេវាំរការនេះ អាចធ្វើឡើបានដោយមានការដួយចិរាតិ
រដ្ឋាភិបាលជប្ញុន ។

The printing of this book was made possible by a grant from
Japanese government.

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង់គ្លេសបាត់ការអនុវត្តកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934 / 075-974-029

info@icc.org.kh

<http://www.icc.org.kh>

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.